

Bedrijfsvoering in gevaar door de griep

‘Ondernemers moeten nu een plan opstellen om straks snel te kunnen reageren.’

Het is de nachtmerrie van elke ondernemer. Er melden zich op hetzelfde moment zoveel mensen ziek dat de bedrijfsvoering in gevaar komt. Toch komt dit rampscenario in rap tempo dichterbij nu steeds meer deskundigen rekening houden met een grootschalige uitbraak van de Mexicaanse griep in Nederland na de zomer.

“De uitval van personeel kan wel oplopen tot vijftig procent,” waarschuwt Louise Knegtel. De eigenaar van BCM Academy, een kennisinstituut op het gebied van crisisbeheersing binnen organisaties om ervoor te zorgen dat deze blijven functioneren, komt vanavond naar de Kamer van Koophandel Den Haag om ondernemers uit de regio voor te lichten over het opstellen van een zogeheten pandemieplan.

Dat zo'n plan geen overbodige luxe is, toont Knegtel aan met een voorbeeld. “Het Mexicaanse griepvirus, of nieuwe influenza A H1N1 zoals deze variant officieel heet, houdt niet van hoge temperaturen dus als het in september/oktober weer kouder wordt, kan de ziekteverwekker toeslaan. Bij een uitbraak zullen basisscholen en kinderdagverblijven al snel hun deuren sluiten. De besmettelijke periode bij kinderen is namelijk aanzienlijk langer dan bij volwassenen, waardoor de Mexicaanse griep zich onder kinderen makkelijk verspreidt ”

“Ouders zullen daarna thuis blijven om op hun kroost te passen of hun zieke zoon, dochter of andere familieleden te verzorgen. Het aantal mensen dat niet op het werk verschijnt, komt zo veel hoger te liggen dan het aantal dat door het virus is getroffen.”

“Niet alleen zijn kinderen afhankelijk van hun ouders, bedrijven zijn dat ook van elkaar,” vervolgt Knegtel. “Een ziekenhuis kan alles bijvoorbeeld goed geregeld hebben. Maar als de catering of wasserij vastlopen, zitten de instelling en patiënten zonder eten of schoon beddengoed. Een onderneming die zelf weinig last heeft van de Mexicaanse griep kan op dezelfde manier tóch in de problemen komen als het ict-bedrijf dat er de computers en het netwerk beheert, wel met grootschalige uitval door ziekte kampt.”

“Deze zogeheten ketenafhankelijkheid maakt duidelijk dat ieder bedrijf zich goed moet voorbereiden op de Mexicaanse griep of een volgende pandemie in de toekomst,” benadrukt Knegtel. Het feit dat minister Klink van Volksgezondheid specifiek zorginstellingen onlangs opriep goede crisisplannen op te stellen, baart haar zorgen. “Het duidt erop dat bepaald nog niet iedereen zich bewust is van de problemen die zich voor kunnen doen. Bedrijven moeten daarom nu een crisisplan opstellen om straks snel te kunnen reageren als dat nodig is.”

“Zo'n pandemieplan bestaat uit drie stappen,” legt Knegtel uit. “Eerst moet een onderneming prioriteiten stellen. Grote vraag daarbij is welke bedrijfsprocessen zo belangrijk zijn dat ze ook tijdens een pandemie onverminderd moeten doorgaan. Verder moet worden gekeken of bepaalde zaken

moeten worden opgeschaald. Denk hierbij aan de schoonmaak. In normale situaties zou je hier wellicht het eerste op bezuinigen maar bij een virusuitbraak is het van groot belang om de dingen die door veel mensen worden aangeraakt zoals tafels, deurklinken en telefoons goed schoon (virusvrij, red.) te houden.”

“Andere bedrijfsactiviteiten zoals bijvoorbeeld de marketing kunnen tijdens een pandemie op een lager pitje worden gezet,” legt Knegt uit. Je bedrijf tijdelijk sluiten, kan volgens de crisisdeskundige eenvoudig lijken maar ook hier treden problemen op. “Hoe stop en start ik machines en systemen en wat gebeurt er met het onderhoud. Of simpeler, waar wordt de post bezorgd en beantwoord.”

Stap twee van het pandemieplan omvat het in kaart brengen van alle afhankelijkheidsrelaties. “Die zijn er zowel binnen als buiten het bedrijf. Zo moet worden nagegaan wat er gebeurt als bepaalde sleutelfiguren (collega’s met unieke kennis of vaardigheden, red.) ongepland wegvallen. Buiten de onderneming kun je hierbij denken aan de gevolgen van het wegvallen van de schoonmaak, beveiliging of bevoorrading. Externe partijen die de belangrijkste processen binnen het bedrijf ondersteunen, verdienen hierbij extra aandacht. Een ondernemer zet immers niet graag de productie stil als toeleveranciers uitvallen maar de vraag naar zijn producten stijgt.”

Het derde en laatste onderdeel van het pandemieplan bestaat uit het voorbereiden van maatregelen. “Zaken die hierbij aan de orde komen, zijn bijvoorbeeld het werken in shifts om medewerkers de ruimte te geven hun zorgtaak thuis met werk te combineren. Bijkomend voordeel is dat medewerkers dan minder met elkaar in contact komen waardoor het besmettingsgevaar afneemt. Andere maatregelen om de zogeheten sociale afstand tussen werknemers te bewaren, zijn de sluiting van het bedrijfsrestaurant, een verbod op vergaderingen of de verplichting om thuis te werken. Maar ook maatregelen van hygiënische aard, zoals hoe te niezen, hoe vaak en hoe lang je handen te wassen e.d.” legt Knegt uit.

Over het antwoord op de vraag of haar eigen bedrijf ‘pandemieproof’ is, hoeft ze geen seconde na te denken. “Natuurlijk beschikken we over een keurig plan dat we bovendien steeds aanpassen aan de laatste ontwikkelingen. We vervullen hierin immers een voorbeeldfunctie.”